DZIENNIK

ZARZĄDU M. LUBLINA.

Redakcja i Administracja
Magistrat m. Lublina
(parter biuro Nr. 3).

Redakcja i Administracja czynna od 9-ej do 2-ej popoł.

Ogłoszenia (wyłącznie poza tekstem): cała strona—40 zł., 1/2 strony—20 zł. 1/4 strony—10 zł., na marginesie 10 zł. wiersz petitowy dwuszpaltowy lub jego miejsce 15 gr.

Prenumeratę przyjmuje Wydział do Spraw Ogólnych (parter biuro Nr. 3).

Prenumerata kwartalnie 2 zł. | **Cena egzemplarza 25 groszy.**

Nr. 30. | **Lublin, dnia 12-go Grudnia 1925 roku.** | **Rok V.**

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenie Nr. 215.

Zgodnie z wnioskiem komendanta Miejskiej Straży Ogniowej Zawodowej: *Michała Czapczyńskiego, terminatora kominiarskiego*, awansuję nad podliniarza, z płacą w/g XII grupy szczebel *a*, *Starszego szeregowego straży Kazimierza Cwieka*, przenoszę na etat terminatora kominiarskiego z płacą w/g XIII grupy szczebel *b*, (poprzednio grupa XII), *zgodnie z prośbą, kandydata straży Józefa Woźniaka*, awansuję na starszego szeregowego straży, z płacą w/g XII grupy szczebel *a*. a na miejsce tegoż przenoszę woźnicę taboru gospodarczego *Władysława Juraka*, z płacą w/g XIII grupy, szczebel *a*.

Wszystkie zmiany wprowadzić od 1-go grudnia r. b.

Lublin, 23 listopasa 1925 r.

Prezydent m. Lublina *C. Szczepański*.

Zarządzenie Nr. 217.

Stosownie do regulaminu umundurowania dla zawodowych pracowników Głównego Związku Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzam zmianę dystynkcji i oznak Komendanta Miejskiej Straży Ogniowej, a mianowicie: na kołnierzu—patki amarantowe z 3 złotymi gwiazdkami i z złotą wypustką; czapka z aksamitnym otokiem amarantowym, amarantowymi wypustkami na szwach, u dołu złoty galon, nad daszkiem — złoty pasek. Kolor i krój umundurowania pozostawić dotychczasowe.

Lublin, dnia 26 listopada 1925 r.

Prezydent m. Lublina *C. Szczepański*.

Zarządzenie Nr. 225.

Wobec stwierdzenia znacznego rozchodowania przez Wydziały i instytucje miejskie materjałów piśmiennych i gospodarczych i celem unormowania powyższej sprawy zarządzam od dnia 1 stycznia 1926 r. co następuje:

Wydawanie materjałów piśmiennych i gospodarczych pozostaje nadal w Wydziale Gospodarczym.

Materjały wydawane będą w terminach 1 i 15 każdego miesiąca na piśmienne zapotrzebowanie w/g niżej wskazanych norm a mianowicie:

ołówki zwyczajne—1 szt. na osobę na 2 miesiące, ołówki kopjowe—1 szt. na osobę na 3 miesiące, ołówki kolorowe — buchalterom, kasjerom i prowadzącym księgi kontroli i statystyki — 1 szt. na 3 miesiące, kredki wyłącznie rysownikom w/g uznania fachowego kierownika, gumki do ołówków 1 szt. na osobę na 1 rok gumki do maszyn 1 szt. na maszynę na 3 miesiące, stalówki 4 szt. na miesiąc na osobę, bibuła do suszek—10 pasków na osobę na 1 miesiąc, taśmy do maszyn—1 szt. na 2 miesiące po zwrocie zużytej, szczoteczki do czyszczenia maszyn—1 szt. na rok na maszynę, tusz do kreśleń wyłącznie dla rysowników, tusz do stempli kauczukowych—1 flakon na 2 miesiące na poduszkę, szczotki o kiju do zamiatania — 2 na rok, szczotki o kiju do szorowania—4 na rok, szczotki ręczne do zamiatania — 1 na rok, szczotki ręczne do szorowania — 1 na rok, ścierki do wycierania kurzu — 3 ścierki 0,5 mtr. na jeden pokój na rok, ścierki do wycierania podłogi—3 worki na 1 pokój na rok, mydło twarde do mycia rąk — 0,25 kgr. miesięcznie na 12 osób, mydło szare do podłóg—0,5 kgr. na lokal miesięcznie, soda — 2 kg. na lokal miesięcznie, zapałki—2 pud. na piec miesięcznie, kalendarze ścienne — 1 na 1 pokój.

Przedmioty niżej wyszczególnione a mianowicie: linje stalowe, drewniane, suszki, kałamarze, gąbki, poduszki do tuszu, notesy, bruljony, kalendarze terminowe dla czyniących notatki, spinacze, papier: biały, żółty, kratkowany, linjowany, dziurkacze, koperty, datowniki, lak, szpagat, nici, teczki płócienne, teczki skórzane, słomianki, świece, kosze na śmiecie, nożyczki, ręczniki i spluwaczki- na specjalne żądanie p.p. Szefów Wydziałów.

Do powyższego p.p. Szefowie Wydziałów zechcą się ściśle zastosować, przestrzegając rozchodowania materjałów w granicach wyżej wskazanych.

Lublin, dnia 4 grudnia 1925 r.

Prezydent m. Lublina *C. Szczepański*

Z obrad Magistratu.

Posiedzenie 30 listopada uchwalono:

1. Od „dancingu" w restauracji p. Mijala, wymierzyć podatek ryczałtowy od zabaw i widowisk w wysokości 150 zł. miesięcznie, z tem, że podatek od „dancingu" pobierany będzie niezależnie od ryczałtowego podatku od muzyki.

2. Zatwierdzić plany na budowę magazynu murowanego w posesji Hersza Lejby Lama, przy ul. Targowej Nr. 8 z warunkiem usunięcia istniejącej tam budki, oraz doprowadzenia ogrodzenia od ul. Targowej do odpowiedniego wyglądu.

3. Zatwierdzić plany na nadbudowę drugiego piętra na oficynie w posesji Stowarzyszenia opieki nad dziewczętami, przy ul. Chmielnej Nr. 1.

4. Zgodnie z przedstawionym przez Wydział Budownictwa kosztorysem, wypłacić sumę 304 zł. 14 gr. z kredytów regulacji ul. Lubomelskiej, właścicielce posesji Nr. 19 przy tej że ulicy, Marji Rozenberg, w celu dokonania przeróbek spowodowanych regulacją ulicy.

5. Podatek widowiskowy od nadpłacanych do każdego biletu w kino-teatrze „Corso" 50 gr. na rzecz nadprogramowych przedstawień artystów dramatycznych „Szkarłatnej maski", pobierać w drodze wyjątku od dnia 1 do dn. 31 grudnia włącznie, w wysokości 20%.

6. Sprawę zwrotu sekwestratorom Grendemu, Dereckiemu i Perkowskiemu kaucji służbowych, złożonych w Kasie miejskiej, przekazać Wydziałowi Finansowemu do załatwienia w myśl ustawy o waloryzacji.

7. Przepisy w przedmiocie wypłaty pracownikom miejskim dodatku na mieszkanie, zatwierdzione uchwałą Magistratu z dn. 5 września 1924 r., prze-

dłużyć na m-c grudzień 1925 r, i wypłacić dodatek mieszkaniowy według tabeli. zatwierdzonej uchwałą M-tu z dn. 29/IX, 1925 roku.

8. W związku z nabyciem przez Magistrat od zakładów mechanicznych „Ursus" silnika za sumę 5000 zł., upoważnić Prezydenta miasta p. Czesława Szczepańskiego i Ławnika Wydziału Finansowego p. Romana Śląskiego, względnie Vice-Prezydenta p. Dylewskiego i Ławnika p. Abrama Kantora, do wystawienia weksli na powyższą sumę, płatnych w dn. 20 stycznia 1926 r. z warunkiem, że firma Zakłady Mechaniczne „Ursus" obowiązana będzie weksle wykupić w pierwszym terminie po wpłaceniu przez Magistrat 1700 zł. i wystawieniu weksli na pozostałą należność 3300 zł., z terminem płatności 20 marca 1926 r. i że w tym terminie wspomniana firma weksle te wykupi po otrzymaniu od Magistratu gotówką 1650 zł., oraz weksli na 1650 zł., płatnych 20 lipca 1926 r.

Przepisy

regulujące wystawienie weksli, oraz ewidencję takowych, uchwalone przez Magistrat 30 XI. 1925 r.

1. Dla wystawiania weksli potrzebna jest uchwała Magistratu, ze wskazaniem którzy z członków Magistratu są upoważnieni do podpisu weksli.

2. Weksle wystawione przez Magistrat, tyczyć się tylko mogą uregulowania należności z kredytów wstawionych do budżetu.

3. Weksle, wystawione przez Magistrat, przed oddaniem do dyskonta, przesłaniem na pokrycie należności, złożeniem na zabezpieczenie i t. p., mają być przesłane do oddziału Kasowo-Rachunkowego, celem zapisania do książki weksli.

4. Na wystawione weksle za należności miejskie, Wydziały, prócz weksli, nadsyłają do oddziału Kasowo-Rachunkowego asygnatę rozchodową, wraz z dowodami, odpowiadającemi sumie wekslowej.

5. Celem uwidocznienia wydatku, Oddział Kasowo-Rachunkowy, po otrzymaniu weksli, wciągnie takowe do książki weksli, przeprowadzając szczegółowo z konta r-ków budżetu danego roku na r-k weksli, obciażając pierwszy, a uznając drugi.

6. W dniu płatności Oddział Kasowo-Rachunkowy winien weksle przedstawione w terminie wykupić i przedłożyć Prezydentowi Miasta i Ławnikowi Wydziału Finansowego do akceptacji wypłaty.

7. Wykupione weksle z akceptacją Prezydenta miasta i Ławnika Wydziału Finansowego służą za asygnatę rachunkową, których sumą należy obciążyć z r-k weksli, a uznać r-k kasy.

8. Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Z obrad Rady Miejskiej.

posiedzenia z dnia 12 listopada 1925 roku.

I. „Rada Miejska uchwala:

1) Wobec tego, że terminy płatności rat i %% pożyczki amerykańskiej — w myśl umowy, zawartej z Towarzystwem „Ulen et Co." są wcześniejsze od wpływów, przewidzianych na pokrycie tych rat i %%, oraz wobec tego, że z sum budżetowych bez uszczerbku dla innych działów gospodarczych miejskich nie nie można pokrywać należności z tytułu pożyczki amerykańskiej —zaciągnąć pożyczkę długoterminową w wysokości 500,000 złotych (pięćset tysięcy złotych) z państwowego funduszu gospodarczego.

2) wykonanie tej uchwały powierzyć Magistratowi".

II. „Rada Miejska uchwala:

Powiększyć kredyt przewidziany w Rozdziale VIII, Tytuł D, § 3 budżetu na 1925 rok: „Utrzymanie aresztantów" w Areszcie Miejskim z kwoty 2172 zł. do 5.100 złotych.

Wykonanie uchwały powierza się Magistratowi".

III. „Rada Miejska uchwala:

Ustanowić dodatkowo w dziale nadzoru lekarskiego nad dziećmi szkół powszechnych następujące stanowiska: jedno stanowisko lekarza szkolnego z płacą według VI grupy etatów miejskich, dwa stanowiska dentystów szkol-

nych według VII grupy tychże etatów i jedno stanowisko higjenistki szkolnej z płacą według VIII grupy tychże etatów".

IV. „Zwolnić od opłaty 10% podatku od widowisk obrazy i filmy o treści naukowej, wyświetlane w kino „Zaczęta".

Prezydent miasta: (—) *C. Szczepański.*

Szef Wydziału: (—) *L. Radliński.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Rozporządzenia rządowe.

Ustawa

z dnia 19 marca 1925 roku

o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami gmin na obszarze b. Królestwa Kongresowego

Art. 1. Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z dn. 25 listopada (7 grudnia) 1841 r. (Dziennik Praw Królestwa Polskiego, tom 28 str. 443) uchwala się.

Art. 2. Koszty leczenia ubogich chorych żydów w szpitalach państwowych, komunalnych lub za takie przez związki komunalne uznanych, powstałe po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie mogą być pokryte przez leczonych, lub przez osoby czy instytucje, obowiązane do tego na mocy i w granicach obowiązujących ustaw, pokrywane będą w tych samych przypadkach i w taki sam sposób, jak to jest przewidziane dla pokrywania kosztów leczenia ubogich chorych chrześcjan, przyczem ogólna suma kosztów leczenia wszystkich ubogich danej gminy, bez różnicy wyznania, powinna być objęta budżetem gminy, lub wyjątkowo w razie potrzeby rozkładania w stosunku do innych podatków gminnych.

Koszty leczenia w szpitalach ubogich chorych żydów, powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pokryte być mają w myśl postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z dnia 25 listopada (7 grudnia) 1941 r. w sposób w nim przewidziany.

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
S. Wojciechowski

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Spraw Wewnętrznych:
Ratajski

Dz. ust. Nr. 38 poz. 255/1925 r.

ROMAN ŚLASKI.

Ławnik Magistratu m. Lublina.

Międzynarodowy kongres miast w Paryżu.

(Ciąg dalszy.)

Zwiedzanie urządzeń miejskich.

Program tej części kongresu obejmował zwiedzanie niektórych urządzeń Paryża i gmin sąsiednich, tudzież wycieczkę do Reims, a nawet dalszą wycieczkę do Lugdunu i Grenobli.

Najciekawszą częścią zwiedzań było poznanie urządzeń Paryża, służących do oczyszczania miasta i wycieczka do Reims, gdzie można było ocenić w całej pełni dzieło odbudowy tego miasta, oraz rolę gminy, jaką w tym względzie odegrała. Inne części programu wycieczek i zwiedzań są zbyt specjalne, jak oglądanie elektrowni i gazowni w Gennevilliers, stacja pomp i instalacje wodociągowe w Saint-Maure i należałoby je omówić z uwzględnieniem całokształtu urządzeń miejskich asanacyjnych, służących do zaopatrzenia mieszkańców w wodę, oraz zakładów, dostarczających światła dla oświetlenia dróg publicznych, tudzież światła i siły na potrzeby mieszkańców i zakładów przemysłowych.

Zajmiemy się tylko odbudowę Reims i urządzeniami Paryża, przeznaczonemi do oczyszczania miasta.

Odbudowanie Reims.

Reims przed wojną był zarazem pomnikiem sławnej przeszłości Francji

i znacznym ośrodkiem przemysłowym i handlowym, zamieszkiwanym przez 120 000 ludności.

W Reims od dłuższego czasu kwitnęła produkcja win szampańskich i w tym celu to miasto posiadało niezbędne urządzenia pod postacią piwnic, ciągnących się pod miastem na przestrzeni blisko 150 klm. Produkcja win szampańskich była tylko dozwolona w Champanji, tek że Reims zużywał swoje wina, oraz sprowadzał sporo win z innych dzielnic Francji. Ta gałąź produkcji zatrudniała przed wojną około 3 000 robotników. Z innych działów przemysłu, dających renomę Reims, należy wskazać na przemysł tkacki, który powodował, że o stolicy Champanji mówiono, jako o mieście wełny 28 fabryk w Reims wyrabiały rocznie na 80 miljonów wartości różnych materjałów.

Wszystko co miał Reims z dziedziny, sztuki, architektóry. przemysłu, urządzeń miejskich, wojna obróciła w perzynę i na 13.800 domów — 8.625 zostały całkowicie zniszczone — 5.181 poważnie uszkodzone, tak, że muszą być gruntownie odbudowane i tylko około 20 domów działa artylerji niemieckiej cudem nie dosięgły Oprócz tego 39 budunków użyteczności publicznej całkowicie zostało zniszczonych, zas 108 poważnie uszkodzonych. Wszystkie zakłady przemysłowe w ilości 170 znajdowały się w gruzach. bądź też przestały być groźne dla konkurencji niemieckiej z powodów zniszczenia.

Reims oblicza swoje straty wojenne na sumę 800 miljonów fr złotych. Znane są przejścia stolicy Champanji podczas wielkiej wojny Reims przez 49 miesięcy znajdował się tuż obok linji bojowej i musiał wytrzymać 1051 dni bombardowania w czasie których cała ludność tego miasta nie opuszczała swoich zburzonych ognisk, zagrzewana do tego wysiłku przez przykład kardynała Luçon i maire'a Reims p. Langlet

Czcigodny starzec kardynał pozostawał obok spalonej katedry, wlewał otuchę w serca stroskanych mieszkańców i zagrzewał do wytrwania. P. Langlet otoczył opieką mieszkańców, uruchomił wszystkie działy gospodarki miejskiej a nawet otworzył szkoły, ochrzcił je wielkimi imionami dowódców, a więc była szkoła „Joffre'a", „Mannoury'ego", „Alberta I-go" Tam regularnie uczęszczała na naukę dziatwa, kiedy artylerja niemiecka obsypywała miasto gradem pocisków Prawda, do bohaterskiej obrony mieszkańców Reims dopomogły piwnice, przeznaczone na wina szampańskie. One zamienione zostały na domy mieszkalne, na zakłady miejskie i stały się prawdziwemi fortami nie do zdobycia. Zachowanie się dzielne mieszkańców Reims podczas długich miesięcy wojny jest wymownie ocenione w rozkazie nadania „Croix de gueure" temu miastu. Rozkaz mówi: „Miasto męczennik musiało zapłacić swoim zniszczeniem wściekłą bezsilność wroga, który nie mógł go zdobyć. Ludność wspaniała, która za przykładem zarządu miasta, wykazującym tyle ofiarności i pogardy dla niebezpieczeństwa pokazała godną podziwu odwagę i pozostała w ciągu więcej niż trzech lat pod groźbą stałych ataków wroga i nie opuściła swoich ognisk jak na skutek polecenia władzy".

Po środku miasta, przed katedrą, znajduje się pomnik Joanny d'Arc, która ze wzrokiem rozpłomienionem, z mieczem podniesionym do góry od wieków prowadzi Francuzów do zwycięstwa. Pod jej sztandarem zgrupowali się mieszkańcy Reims w czasie wielkiej wojny. a dziś językiem wieków zagrzewa ona ich do złagodzenia, a nawet zatarcia zniszczenia wojennego, aby znów, na straży swojch ognisk byli gotowi bronić się przed najazdem wroga od wschodu Nie bacząc na trudności zaopatrzenia się w środki żywności, nie zwarzając na brak pomieszczeń, ludność odważna Reims zadowolniła się najbardziej prowizorycznemi urządzeniami i rozpoczęła zaraz po ukończeniu operacji wojennych z energją i zawziętością dzieło odbudowy.

Po kilku latach wysiłku rezultat jest dziś wprost inponujący Wbrew wszystkim trudnościom, chociaż poszkodowani nie otrzymali regularnie sum

z tytułu strat wojennych, gdyż Francja swojemi własnemi środkami zaczęła odbudowę po wojnie, dziś można stwierdzić, że Reims dźwignął z ruin trzy czwarte tego co istniało przed wojną.

Przed wojną miasto rozporządzało budżetem:

dochody zwyczajne	4 342 524	fr.	45
„ nadzwyczajne	853 318	„	64
Razem .	5.295.843	fr.	09
wydatki zwyczajne	4 340 070	fr.	—
„ nadzwyczajne	904.737	„	13
Razem .	5.245 811	fr.	13

Po wojnie budżet składa się z trzech części i w trzeciej części dochody i wydatki uzupełniające są uwidocznione kredyty na odbudowę Reims, któremi dysponuje zarząd miasta, otrzymując wpływy lub z tytułu odszkodowań strat wojennych, lub drogą pożyczek i z innych źródeł.

Budżet na 1924 rok zamknięty został następującemi cyframi:

dochody zwyczajne	16 664.816	fr	55
„ nadzwyczajne	2 026 236	„	23
„ uzupełniające	140 008.315	„	45
Razem .	158 699.368	fr.	23
rozchody zwyczalne	15.110.227	fr.	45
„ nadzwyczajne	1 088 535	„	37
„ uzupełniające	142.268.120	„	40
Razem .	158 466.883	fr.	22

Odbudowa Reims musiała się oprzeć na pomocy państwowej, na pomocy ze strony całego narodu francuskiego. Dużo zawdzięczając inicjatywie prywatnej i energji ludności. Jednak największego dzieła w tym względzie dokonał zarząd miasta. Już nietylko zaopiekował się poszkodowanemi i utworzył z nich stowarzyszenie, ze względu na nieregularne wpłaty sum z tytułu odszkodowań i ułatwił poszkodowanym z ciągnąć pożyczkę w sumie 200 miljonów fr., która stała się główną pomocą przy odbudowywaniu zrujnowanych nieruchomości. Zarząd miasta musiał wzniecić życie w tym zdewastowanym ośrodku, uruchomić zakłady miejskie, naprawić bruki, przywrócić funkcjonowanie wodociągów, kanalizacji, tramwai, elektrowni, gazowni e. t. c., gdyż w przeciwnym razie wszelki ruch przemysłowy i handlowy nie mógłby się tutaj rozwijać. Ogrom zadań czekał zarząd miasta i przez ich szybkie i dokładne wykonanie odbudowa Reims mogła normalnie postępować. Sprawozdanie maire'a za okres 1919—1925, przedstawione w maju 1925 r., daje szereg informacji, stwierdzających, co zarząd miasta zrobił dla odbudowy Reims. W pierwszym rzędzie zajął się utworzeniem planu nowych dróg, rozszerzeniem ulic, założeniem kilku skwerów, aby zapewnić mieszkańcom więcej powietrza i ułatwić ruch uliczny, stale wzrastający. Dla wykonania poprawek i uzupełnień w planie regulacyjnym miasta należało dokonać kilku tysięcy wywłaszczeń i zawdzięczając przychylnemu stanowisku ludności, obeszło się bez wszelkich kroków wywłaszczeniowych i umowy dobrowolne umożliwiały przyśpieszenie robót regulacyjnych. Jednocześnie postępowały prace nad oczyszczeniem miasta i od 1920 roku 15 przedsiębiorców prywatnych wywiozło na koszt gminy 1250000 m² materjałów, pochodzących ze zburzonych domów.

Dla oświetlenia elektrycznego, kompletnie zniszczonego, dziś miasto rozporządza 38 kil. kabli podziemnych i 120 kil. kabli nadziemnych, z przeszło 9000 odgałęzień dla połączeń konsumentów prywatnych z siecią główną. Długość rur gazowych nanowo włożonych wynosi 83 kil. Tak samo tramwaje mają szereg linji regularnie obsługiwanych.

Powyższe trzy zakłady znajdują się w rękach przedsiębiorstw prywatnych, którzy otrzymali od miasta koncesje. Około 40 budynków użyteczności publicznej jest odbudowanych lub odrestaurowanych, a między niemi szkoły powszechne i średnie, rzeźnia, kąpiele, biblioteka i inne gmachy lub też urządzenia. Jednak wspaniały gmach magistratu, hale centralne, teatr, szereg budynków szkolnych nie są jeszcze dźwignięte z ruin, chociaż ich odbudowa jest rozpoczęta. Nie wszystkie je-

szcze urządzenia posiada Reims jak przed wojną. Szczególnie wywóz nieczystości i kanalizacja nie są doprowadzone do ostatnich wymagań dzisiejszej techniki. Prace postępują naprzód,a troska o zdrowie mieszkańców o wychowanie młodzieży, podsunęła nowe cele zarządowi miasta i wpłynęła na założenie w odbudowującym się Reims szeregu pięknych parków, grup szkolnych z najnowszemi urządzeniami, domów,—ogrodów dla ludności robotniczej. Zaś pamięć tragicznych dni wojny, co zamieniły się na zwycięstwo, zawdzięczając bohaterstwu synów Francji, ma być zawarta w wielkim pomniku — hołdzie dla tych, co zginęli. Oglądając dzwigającą się z ruin stolicę Champanji, podziwiamy wysiłek planowy zarządu miasta i umiejętną pracę mieszkańców, z której bije tak silna wiara w przyszłoś Francji.

Urządzenia m. Paryża.

Omówię teraz niektóre urządzenia Paryża. pozostające pod zarządem Dyrekcj Robót. Należą tutaj urządzenia, które tyczą się dróg publicznych, a więc brukowanie arterji komunikacji, oświetlenie, plantacje, oczyszczenie, tramwaje, kolej podziemna. Wszystkie te urządzenia winy zapewnić ruchowi ulicznemu dostateczne bezpieczeństwo i ułatwienie. Pod nadzorem Dyrekji Robót pozostają również i wodociągi, kanalizacja, drogi wodne i port Paryża.

Personel wszystkich tych zakładów wynosi około 8000 robotników, około 1000 funkcjonarjuszów. Nie wszystkie te urządzenia w równej mierze nas interesują i opiszemy tylku bruki Paryża i oczyszczanie miasta.

Bruki m. Paryża.

Paryż nie posiada jednolitego typu bruków i jezdnia paryska ulega ciągłym przeobrażeniom ze względu na nowe potrzeby ruchu kołowego. Tablica poniżej załączona dostatecznie wskazuje, jak zmienił się wygląd jezdni w Paryżu od 1919 roku, oraz jak wolno już powiększa się ogólna przestrzeń powierzchni zabrukowanej.

	1919 r.	1923 r.
	m^2	m^2
Bruk z kostki	5374380	5414000
Brukowiec	736880	452260
Asfalt prasowany . .	832250	1187500
Bruki asfaltowe . . .	5230	55400
Bruk drewniany . . .	2477000	2372200
Razem .	9425740	9481360

Jak wskazuje powyższa tablica, to Paryż przystępuje do radykalnego zerwania z brukowcem, który zupełnie nie nadaje się dla większych skupień, szczególnie ze względu na jego hałaśliwość i nierówność powierzchni, utrudniającej ruch uliczny.

Również należy stwierdzić, że największym powodzeniem cieszy się dotąd dla utrwalenia jezdni — asfalt prasowany, który dla ruchu automobilowego jest bezsprzecznie bardzo wygodny. Jednak po deszczu asfaltowe bruki nawet dla automobili przedstawiają znaczne niebezpieczeństwo i na oślizgłej powierzchni zatrzymanie maszyny na miejscu przedstawia pewne trudności, zaś dla koni takie bruki są wprost fatalne. Na szczęście trakcja mechaniczna prawie już wyrugowała w Paryżu trakcję końmi i asfalt jest najwięcej stosowany. gdyż jazda po nim tysiącznych automobili i autobusów nie zagłusza swoim hurgotem mieszkańców Paryża.

Trzeba zauważyć, że asfalt ma doniosłą wartość dla utrzymania czystości ulic i pancerz szczelnie okrywający ziemię codzień polany i dobrze zmieciony nie powoduje prawie żadnego kurzu. Kostkę granitową Paryż sprowadza przeważnie ze. Szwecji, płacąc za 1000 kostek (wymiaru 14×20×16) po 1,425 fr. Paryż stosuje u siebie bruk z drobniejszej kostki. t. zw. bruk mozajkowy, ze względu na jego taniość. Koszt bruku z kostki wynosił w 1924 roku około 50 fr. za m², licząc w to materjał, robocizne i przewóz. Bruk mozajkowy jest znacznie tańszy. Bruki asfaltowe zarząd miasta Paryża zwykle oddaje do wykonania przedsiębior

cy i umowa opiewa nie tylko na urządzenie jednorazowe jezdni, lecz obejmuje i konserwacje ułożonego bruku w przeciągu lat od 12-u do 15-u. Przedsiębiorca otrzymuje wynagrodzenie w pierwszym roku za urządzoną powierzchnię, w następnych latach roczną opłatę za taką samą przestrzeń od 1 fr. 10 do 2 fr. i więcej za każdy metr kwadratowy konserwacji powierzchni w zależności od rodzaju bruków. Bruk z kostki drewnianej po kostce granitowej pokrywa największą przestrzeń jezdni m. Paryża i jest przedmiotem szczególnej uwagi ze strony Dyrekcji Robót.

Po wojnie znaczna część przestrzeni pokrytej kostką drewnianą już została odnowiona i w czasie odnowienia wprowadzone są ulepszenia techniczne, tyczące się głównie zmiany podkładów i wyboru samej kostki drewnianej. Grubość pokładów została powiększona z 15 cm na 20 i nawet 25 cm, aby wzmocnić wytrzymałość jezdni ze względów na spotęgowany ruch uliczny szczególnie na ruch ciężarowych automobilów. Dla wyrobu kostki drewnianej m. Paryż posiada własną fabrykę i stosuje w niej najnowsze sposoby impregrowania kostki, aby uczynić ją więcej trwałą i nieczułą na działania atmosferyczne. Fabryka powyższa przygotowuje obecnie rocznie około 360 000 m² kostki drewnianej, co wystarcza na pokrycie zapotrzebowania tego materjału zużywanego w ciągu roku dla pokrycia jezdni Paryża.

(D. d. n.)

Mapa Województwa Lubelskiego.

Nakładem Towarzystwa Przemysłowo-Budowlanego Antoni Gawroński Sp. z ogr. odp. w Warszawie, Sopena 12, wyszła z druku Mapa Województwa Lubelskiego.

Mapa ta, opracowana przez Vice-Wojewodę Lubelskiego D-ra Stanisława Bryłę i inż. Stefana Siłę-Nowickiego, uwidocznia za pomocą znakowań i kolorów granice województwa, powiatów i gmin, koleje żelazne, drogi bite i gruntowe, siedziby sądów okręgowych, sądów pokoju, miasta wydzielone, urzędy gminne, posterunki policyjne, poczty i telegrafy, parafje, e. t. c.

Cena egzemplarza mapy 6 zł.

Treść Nr. 30. Zarządzenia p. Prezydenta m. Lublina. Z obrad Magistratu. Z obrad Rady Miejskiej. Rozporządzenie Rządowe. Międzynarodowy Kongres Miast w Paryżu. Mapa Województwa Lubelskiego. Ogłoszenie.

Wydawnictwo Zarządu miasta Lublina. — — Redaktor **L. Radliński.**

Drukarnia Magistratu m. Lublina.